

CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
SZEGEDI JÁRÁSI HIVATALA

KTO-azonosító: 115179-1-16/2018.
Ügyiratszám: CS-06/Z01/00386-19/2018.
Ügyintéző: dr. Kiss Renáta/dr. Vajda Hajnalka
Kissné Nagy Ildikó
Katona Csaba
Retek Zoltán
Bánfi Szabolcs
Bakacsi Judit
Huszár Edit
Bozó Istvánné
Farkas Emese
Tel.: +36 (62) 681-673

Tárgy: GEO HŐTERM Kft., Szeged,
Belvárosi termálprojekt, előzetes vizsgálat
Hiv. szám:
Melléklet:

HATÁROZAT

A **GEO HŐTERM Kft.** (6725 Szeged, Moszkvai krt. 15., KÜJ: 103 539 254) megbízásából a **GEOMATRIX Kft.** (6763 Szatymaz, Árpád u. 24.) által 2018. január 19-én - a *Szeged, Belvárosi termál projekt (termálvíz-termelő és -visszasajtoló kutak létesítése) tárgyában* - benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítom, hogy a tervezett tevékenység megvalósítása esetén, mely a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. számú mellékletének 123. pontja [*Vízbesajtolás felszín alatti vízbe (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) termál víztestek esetében méretmegkötés nélkül*] szerint minősül, **nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, ezért a tevékenység megkezdéséhez nem kell környezeti hatásvizsgálatot végezni.**

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján tájékoztatom, hogy a tevékenységet csak a szükséges engedélyek birtokában kezdhetik meg a következő feltételekkel:

Levegőtisztaság-védelem:

1. A légszennyező pontforrások létesítését, üzemeltetését a környezetvédelmi hatóságnál engedélyeztetni kell.
2. A termelő kút próbaüzemét a beüzemelés megelőzően 8 nappal hamarabb írásban be kell jelenteni hatóságunkra.
3. A termelő kút próbaüzeme során a kút metán tartalmát meg kell határozni.
 - A bevizsgálásról készült akkreditált laboratórium által elvégzett vízvizsgálati mérési jegyzőkönyvek eredményei alapján ki kell számolni a kút maximális vízhozamára az óránként kibocsátandó metán mennyiségét kg/óra mennyiségben és mg/m³ koncentrációban is.
 - Az éves vízigény alapján meg kell határozni az éves viszonylatban várhatóan kibocsátásra kerülő metán mennyiséget, és ennek ismeretében a

Postacím: Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály 2.
Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály

☒ 6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11. 6701 Szeged, Pf. 1048.

☎ +36 (62) 680-165

🌐 www.csmkh.hu ✉ ktfo@csongrad.gov.hu

környezeti levegő metán koncentrációjának csökkentésére teendő intézkedéseket, vizsgálva a dokumentációban ismertett hasznosításának (gázmotor, gázkazán) lehetőségeit is.

Határidő: a próbaüzem megkezdését követő 30 nap.

Zaj- és rezgésvédelem:

4. A berendezéseket úgy kell telepíteni a fúrási pontokra, hogy a zajforrások a védendő homlokzatokkal ellenkező irányba essenek.
5. A fúrási tevékenység csak végleges zajterhelési határértékek alóli felmentés határozat birtokában kezdhető meg és végezhető.
6. A lakóépületek zajvédelmére folytonos, H=8 m magasságú mobil zajvédő falat kell építeni.
7. A berendezés motorjai körül mobil zajvédő paravánt kell létesíteni.
8. A környezetvédelmi hatóság által megállapított zajkibocsátási határértékeket be kell tartani.
9. A kivitelezés fúrási fázisában ellenőrző zajterhelési méréseket kell végezni a hatóságunkkal egyeztetett időben a Bakay N. és a Rigó utca védendő épületeinél. A mérési jegyzőkönyvet be kell nyújtani hatóságunkhoz.
10. A szállítási-, rakodás- és csőmozgatási tevékenységeket kizárólag a zajszeptontú nappali időszakban szabad elvégezni.

A területileg illetékes vízügyi hatóság által kiadott vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízellátási-művek csak vízjogi üzemeltetési engedély birtokában üzemeltethetők.

A 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet és a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet előírásai szerint bejelentésre kötelezett légszennyező források csak a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság által kiadott pontforrás működési engedély birtokában üzemeltethetők.

A határérték-túllépéssel érintett védendő ingatlanok esetében hatóságunknál kérelmezni kell a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) pontja szerinti mentességet.

Szakkérdés vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésben, így különösen a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:*

- A tevékenységet úgy kell végezni, hogy az sem emberi, sem pedig környezeti ártalmat nem okozhat.

2. örökségvédelmi szakkérdésben, így különösen kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően:
- A tervezett beruházás a kulturális örökség védelme jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint megfelelnek, az alábbi feltételekkel:
 - Az engedélyezés alá eső munkaterületeken régészeti megfigyelést kell végezni.
 - A beruházó és/vagy a kivitelező vegye fel a kapcsolatot a területileg illetékes múzeummal (Móra Ferenc Múzeum, 6720 Szeged, Roosevelttér 1-3.) és állapodjon meg a régészeti tevékenység elvégzéséről.
 - Az engedélyes tartozik továbbá a munkakezdés és a műszaki átadás-átvételi eljárás időpontjáról a Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályt tájékoztatni. A műszaki átadás-átvételhez csak akkor áll módunkban hozzájárulni, ha kérelemhez csatolják a régészeti megfigyelésről szóló jelentést.
 - Ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé, akkor legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.
3. az adott építmény létesítésének és tevékenység végzésének a földtani környezetre való hatásának vizsgálata az ásványi nyersanyag és a földtani közeg védelmére kiterjedően:
- A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály (továbbiakban: Bányafelügyelet), a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatala Hatósági Főosztály 2. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (továbbiakban: Eljáró Hatóság) megkeresése alapján a „Szeged Belvárosi termál projekt: termelő és visszasajtoló kutak létesítése tárgyában” - benyújtott dokumentáció elbírálása kapcsán szakvéleményében bányászati előírásokat nem tesz.

Szakhatósági állásfoglalás:

Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet
Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály TVH-104471-1-1/2018. ált. számú
állásfoglalása:

„Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály II. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályának megkeresése alapján a „Szeged, Belvárosi termál projekt: termelő és visszasajtoló kutak létesítése” tárgyban indított előzetes vizsgálati eljárásban

szakhatósági hozzájárulásomat megadom

az alábbiak szerint:

1. A kivitelezéssel, tevékenységgel nem okozhatják a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezése szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló jogszabályban meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot földtani közegben és felszín alatti vízben.
2. A megvalósítani tervezett vízilétesítmények vonatkozásában vízjogi létesítési engedélyezési eljárást kell lefolytatni hatóságomon. A vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációt a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról alkotott 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet, valamint a vízjogi engedélyezési eljárásról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendeletben foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően kell összeállítani.

Megállapítom továbbá, hogy a tervezett tevékenységből –a hatáskörömet érintő szakkérdések tekintetében - nem származhatnak jelentős környezeti hatások, ezért a tevékenység folytatásához környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (4) bekezdése értelmében a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a Pest Megyei Kormányhivatalhoz, mint országos környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz címzett, de a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatalához, mint elsőfokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz – csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva – benyújtandó, indokolást tartalmazó fellebbezésnek van helye.

A jogorvoslati eljárás díja – a jogszabályban meghatározott esetek kivételével – a befizetett igazgatási szolgáltatási díjtétel 50 %-a, azaz 125 000 Ft, amelyet a Csongrád Megyei Kormányhivatal 10028007-00335663-00000000 előirányzat-felhasználási számú számlájára kell átutalni, és a díj megfizetését igazoló bizonylatot vagy annak másolatát hatóságunk részére megküldeni. A befizetési bizonylat közlemény rovatába kérem feltüntetni jelen határozat számát.

A kérelmező az eljárás 250 000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

Jelen határozat – fellebbezés hiányában – a fellebbezésre nyitva álló határidő leteltét követő napon véglegessé válik.

INDOKOLÁS

A GEO HŐTERM Kft. megbízásából a GEOMATRIX Kft. 2018. január 19-én – Szeged, Belvárosi termál projekt (termálvíz-termelő és -visszasajtoló kutak létesítése) tárgyában – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) szerinti – előzetes vizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmet nyújtott be hatóságunkhoz, és kérte az eljárás lefolytatását.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció készítője:

Név:	GEOMATRIX Kft.
Székhely:	6763 Szatymaz, Árpád u. 24.
Felelős tervező:	Olasz József – mérnökgeológus-hidrogeológus mérnök – környezetvédelmi szakmérnök – vízimérnöki, geotechnikai és környezetmérnöki tervező – vízimérnöki szakértő
Szakértő:	Karcsú József – okl. környezetkutató – hulladékgyártási szakértő – levegőtisztaság védelmi szakértő – víz- és földtani közeg védelem szakértő – zaj- és rezgésvédelem szakértő

Tervezett beruházás: Szeged, Belvárosi termál projekt keretében geotermikus hőellátó rendszer kialakítása (1 db termálvíz termelő, illetve 2 db visszasajtoló kút kialakítása)

A tervezett beruházás helye:

A tervezett T-1 jelű termelőkút helye Szeged belterületén, a 25382/1 hrsz-ú ingatlanon került kijelölésre. Az ingatlan területe ~5,7 ha, mely szilárd burkolatú terület, az ingatlan zöldfelülete elenyésző, mely jelenleg építési-bontási terület. Az ingatlant határoló 2 m magas betonkerítések, illetve az egykori gyárépületek bontás alatt állnak. A tervezett VS-1 visszasajtoló kút szintén a 25382/1 hrsz-ú, egykori kábelgyár területén került kijelölésre, a VS-2 jelű kút helye pedig Szeged belterületén, a 25861 hrsz-ú ingatlanra került.

Kút megnevezése	Hrsz.	EOV _{Y,X} (m) (leolvasott felszíni)	
		Y	X
Termelőkút (T-1)	25382/1	733 715	101 780
Visszasajtoló kút (VS-1)	25382/1	733 548	102 033
Visszasajtoló kút (VS-2)	25861	732 795	102 510

A megvalósítás ütemezése:

A kivitelezés tervezett kezdési ideje: 2018. szeptember 1.

A rendszer kiépítésének tervezett befejezési ideje: 2020. szeptember 1.

Kútépítési munkálatok: kutanként mintegy 40-60 nap a mellékmunkákkal együtt, de az effektív fúrás-kútkiképzési tevékenység 25-30 nap

Tervezett beruházás:

Szeged évtizedek óta hasznosítja a város alatt fellelt termálvizet részben energetikai, részben balneológiai céllal.

Jelen projekt célja a Belvárosi-termáلكör geotermikus energiára történő átállításával egy újabb termálrendszer kiépítése. A beruházás keretében termálvíz termelő kút (Belvárosi termáلكör T-1 jelű kút) a 25382/1 hrsz-ú területen létesül a JN/HF/BO/392-12/2017. ügyiratszámom kiadott engedély szerinti 1. számú kutatófúrás víztermelésre való átképzésével, míg a visszasajtoló kutak a 25382/1 hrsz.-ú (Belvárosi termáلكör VS-1 jelű kút) a JN/HF/BO/2085-11/2017. ügyiratszámom kiadott engedély szerinti 2. számú kutatófúrás visszasajtolásra való átképzésével, illetve a 25861 hrsz.-ú (Belvárosi termáلكör VS-2 jelű kút) területeken létesülnek. A Belvárosi termáلكör potenciális hőfogyasztói a Cédrusligeti lakópark 8 MW hőigénnyel, a Rákóczi téri Kormányhivatal Török u. 3. szám alatt lévő távfűtőműve 970 kW hőigénnyel, valamint a Tisza Lajos krt. 36-40. szám alatti távhő körzet 1,3 MW hőteljesítmény igényel. A tervezett fogyasztói kör fűtési hőmennyiség szükséglete 70.660 GJ/év. Az új termáلكör üzembe állásával – a hőfoklefutási modellezés szerint – 70.660 GJ/év termál energia értékesíthető, ami a teljes elméleti fűtési hőigény 100%-a. A rendszer utolsó fogyasztójánál, a lakóparkban a termáلكözegben maradt energia tartalom részben hasznosulhat a használati melegvíz előállítási technológiájában.

Az új termáلكör főbb műszaki egységei:

- 1 db 2.000 m talpmélységű termelő termáلكút a felszíni kútgépészettel, kitermelő búvárszivattyúval
- 2 db 1.800-1.900 m előirányzott függőleges talpmélységű visszasajtoló termáلكút a felszíni kútgépészettel, visszasajtoló szivattyúkkal
- 1 db 1,4 MW, 1 db 1 MW és 1 db 8 MW, összesen 10,4 MW beépített hőkapacitású lemezes hőcserélő telep (korszerű, kis helyigényű lemezes hőcserélők a hozzájuk tartozó szerelvényekkel, vezérlőelemekkel, hőmennyiségmérőkkel)
- A termáلكözeg szállítását szolgáló föld felszíne alá 1-1,2 m mélyen telepített, NA 200 méretű, szigetelt termál távvezeték
- A használt fluidum szállítását szolgáló, föld felszíne alá 1-1,2 m mélyen telepített, 2 x NA 250 méretű szigetetlen visszasajtoló távvezeték
- 1 db nyomásfokozó szivattyútelep
- Optikai jelzőkábel (távvezeték hálózat mellé fektetve)
- Erős- és gyengeáramú vezérlő rendszer (hardver, szoftver, jelátviteli kábel, adattörzsgítő és továbbító rendszerek, frekvenciaváltók, távadós hő-, nyomás- és mennyiségmérő műszerek) kiépítése új diszpécser központ kialakításával
- Erősáramú villamos energia ellátás kiépítése
- Technológiai csurgalékvíz elvezető rendszer
- Biztonságtechnikai és vagyónvédelmi rendszer

Kiszolgáló és kapcsolódó létesítmények, berendezések:

Termelőkútnál:

- Szabványos (MSZ 22116 szerint) termál-kútfej kialakítás
- 1db szivattyú a termelő kútba telepítve
- 1db tartalék szivattyú a helyszínen
- Nyomásfokozó-továbbító szivattyúrendszer
- Villamos energia ellátás, vezérlés szerelvényei
- Szilárd, portalanított bekötőút
- Védőterület kialakítása, kerítés, térfigyelő rendszer
- Rekultiváció, parkosítás

Hőközpontokban:

- Csőszerelvények, vízgépészeti berendezések, elektromos szerelvények, vezérlés elemei

Visszasajtoló kutaknál:

- Szabványos (MSZ 22116 szerint) kútfejkialakítás
- 1 db 50 m³-es térszíni szigetetlen puffertároló (csak VS-2 jelű kútnál)
- Visszasajtoló szivattyúrendszer 1 db melegtartalékkal
- 10 mikron szűrési finomságú tekerceselt szűrő (fizikai szűrés)
- Villamos energia ellátás, vezérlés szerelvényei
- Könnyűszerkezetes, jól szellőztethető vízgépház
- Szilárd, portalanított bekötőút
- Védőterület kialakítása, kerítés, térfigyelő rendszer
- Rekultiváció, parkosítás

Az új termálkör működése:

A termelőkútba telepített bűvárszivattyú maximum 120 m³/h (70-80 m³/h átlagos üzemi hozam mellett) mennyiségben nyomja a kb. 90 °C hőmérsékletű termálközeget a Tisza Lajos krt. 36-40. szám alatti távfűtő hőközpontba telepített 1,4 MW hőkapacitású lemezes hőcserélőn keresztül a Török u. 3. szám alatt lévő távfűtő hőközpontba telepített 1 MW kapacitású hőcserélőn keresztül, valamint - a termál kör utolsó állomásaként - a Cédrusliget lakópark központi fűtőművébe telepített 8 MW-os lemezes hőcserélőn keresztül a visszasajtoló kutakba. A kb. 8 baros üzemi rendszernyomás biztosítására a szokásosnál hosszabb távvezeték szükséglet miatt, a rendszerben egy nyomásfokozó szivattyú kerül telepítésre. A hőcserélők szekunder oldalához kerülnek illesztésre a fogyasztói hőközpontok visszatérő fűtőkörei, így biztosítva a termálvíz hőtartalmának átadását. Az így előfűtött szekunder fűtőközegre a külső hőmérséklet függvényében, szükség esetén „ráfűtenek” a gáz kazánok. A termál rendszer tervezett hőfoklefutási modellezése szerint -2 °C külső hőmérséklet felett már nincs szükség a kazánok rásegítésére. A tervezett termálrendszer maximális hőteljesítménye (fűtés, használati melegvíz) összesen 9,4 MW.

Vízigények:

A kitermelt vízmennyiség - az energiahasznosítást követően - teljes egészében visszasajtolásra kerül.

Éves összes vízigény: 370.000 m³

Kitermelt víz előírányzott hőmérséklete: 90 °C

Előírányzott maximális kitermelendő vízhozam: 2000 l/ min

Levett hőfok: $\Delta T = 60$ °C

Maximális visszasajtolási ütem (két visszasajtoló kútba): 2000 l/ min

A dokumentáció tartalmilag és formailag megfelelt a R. előírásainak.

A R. 3. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, a környezethasználó előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.

A tevékenység a R. 3. számú melléklet - 123. pontja „Vízbesajtolás felszín alatti vízbe (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) termál víztestek esetében méretmegkötés nélkül”- alapján a környezetvédelmi hatóság döntésétől függő, hogy környezeti hatásvizsgálat köteles-e.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban Rendelet) 8/A. § (1) bekezdése és 9. § (3) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokon eljáró környezetvédelmi hatóság megyei illetékességgel - a jogszabályban megállapított esetek kivételével - a megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatala.

Hatóságunk a R. 3. § (3) és (4) bekezdése alapján a kérelem és a dokumentáció benyújtását követően a hivatalában és a honlapján közzétette a közleményt, továbbá a vonatkozó iratokat - közhírré tétel céljából - megküldte a tevékenység telepítése szerinti önkormányzat jegyzőjének. A közlemény Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának Címzetes Főjegyzőjének tájékoztatása szerint 2018. január 30. napjától 2018. február 14. napjáig közzétételre került, mellyel kapcsolatosan észrevétel nem érkezett.

*

Hatóságunk szakkérdésekkel kapcsolatos megkeresése a Rendelet 28. § (1) bekezdés alapján történt.

A szakkérdések vizsgálatát tartalmazó szakvéleményekben foglaltakat a rendelkező részben előírtuk.

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A megküldött dokumentáció alapján megállapítom, hogy a Szeged, Belvárosi termál projekt: termálvíz termelő és visszasajtoló kutak létesítése és üzemeltetése során, - a dokumentációban megjelölt - a környezetterhelés és veszélyeztetés mértékének csökkentése, és az esetleges környezeti ártalmak megszüntetése érdekében javasolt intézkedések betartása esetén káros hatás összességében nem vélelmezhető, ám teljes egészében nem zárható ki, ezért a fenti feltétel betartását javaslom.

Hatáskörömet és illetékességemet az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 2. §, 4. §-ai, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi

államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet, 2. melléklet 128-132. pontja és a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 1. melléklet 5.3., 5.5., 5.6. pontjai biztosítják.

2. Az örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A tárgyi beruházás nyilvántartott régészeti lelőhelyet érint (Szeged 397. lelőhely, nyilvántartási azonosító: 93181).

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban Kötv.) 19. § (1) bekezdése értelmében a földmunkákkal járó fejlesztésekkel, beruházásokkal beleértve az ásványi vagyon kitermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. A Kötv. 19. § (2) bekezdése értelmében, a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

A tervdokumentáció áttekintése után a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pontja értelmében a régészeti megfigyelés és a régészeti bontómunka előírása mellett döntöttem.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 496/2016. (XII.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 13. § (1) bekezdése szerint a régészeti megfigyelést annak megkezdése előtt legalább öt nappal be kell jelenteni az örökségvédelmi hatóságnak a 4. mellékletben meghatározott tartalommal és mellékletekkel ellátott formanyomtatvány alkalmazásával.

Hatóságom hatáskörét és illetékességét a szakkérdés tekintetében a Kr. 3. § (1) bekezdés a) pontja, illetékességét az I. számú melléklet 6. pontja határozza meg. Az örökségvédelmi szakkérdést a 71.§ (1) bekezdése, és 72.§-ban meghatározott szempontok szerint vizsgáltam.

3. Az adott építmény létesítésének és tevékenység végzésének a földtani környezetre való hatásának vizsgálata az ásványi nyersanyag és a földtani közeg védelmére gyakorolt hatások vizsgálatának indokolása:

Az Eljáró Hatóság a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú melléklet I. táblázat B oszlopában meghatározott szakkérdés megválaszolása céljából a CS-06/701/00386-8/2018. iktatószámú levelében 2018. január 26-án megkereste a fenti tárgyban a Bányafelügyeletet.

A benyújtott dokumentációban a földtani környezet leírása részletesen kidolgozott, a tervezett tevékenység földtani környezetre gyakorolt hatása részletesen bemutatott.

A benyújtott dokumentáció alapján a tevékenység hatása a földtani környezetre elfogadható, a földtani környezet védelmét szolgáló pontjai elégségesek.

A Bányafelügyelet felhívja a figyelmet, hogy a létesítendő vízkutak a MOL Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) bányászati jogosultsága alatt álló „Szeged II. – szénhidrogén” megjelölésű bányatelek területére esik. A benyújtott dokumentáció alapján a tervezett tevékenység hatással lehet a földtani-hidrogeológiai rendszerre.

A Bányafelügyelet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése és az 5. számú melléklet I. táblázat B oszlopában meghatározott bányászati szakkérdés alapján adta meg szakvéleményét.

A kérelmező a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 78/2015. (XII. 30.) NFM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján az igazgatási szolgáltatási díjat megfizette. A Bányafelügyelet a Bt. 43/A. § (1)-(2), 44. § (1) d) pontjában, valamint a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatról szóló 161/2017. (VI.28.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdésében meghatározott hatáskörben hozta, illetékessége a 3. § (1) bekezdésén és 1. sz. mellékletén alapul.

*

A szakhatóságot az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján kerestem meg 2018. január 25-én.

A szakhatóság állásfoglalását a rendelkező részben előírtam.

A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály II. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályának (6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11.) fenti számú - 2018. január 26. napján érkezett - megkeresésében a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Katasztrófavédelmi Igazgatóság), mint területi vízügyi és vízvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte a GEO HŐTERM Kft. (6725 Szeged, Moszkvai krt. 15.) képviseltében eljáró GEOMATRIX Kft. (6763 Szatymaz, Árpád u. 24.) kérelmére, „Szeged, Belvárosi termál projekt: termelő és visszasajtoló kutak létesítése” tárgyban indult előzetes vizsgálati eljárásban.

A hatóságunk részére elektronikus úton rendelkezésére bocsátott, a GEOMATRIX Kft. (6763 Szatymaz, Árpád u. 24.) által 2018-01-1-EV. tervszámon kidogozott, tárgyi létesítményekre vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció, Dr. Szanyi János által készített hidraulikai hatásvizsgálat és hévízföldtani szakvélemény, valamint a hőközpontok közötti földbe fektetett távvezeték engedélyezési tervanyaga - melynek tervezője: VENTOSUS Kft. (6725 Szeged, Szentháromság u. 49-51.) - alapján az alábbiakat állapítottam meg:

Jelen projekthez kapcsolódó hőfogyasztói körzetek: a Cédrus ligeti lakópark, a Rákóczi téri Kormányhivatal Török u. 3. szám alatt lévő távfűtőműve, valamint a Tisza Lajos krt. 36-40. szám alatti távhő körzet. Ezen hőellátási körzetek esetében a földgáz felhasználás mérséklésére helyi energiaforrás, mélységi geotermia bevonását tervezik. A jelen termálrendszer a fűtési hő-szükségletéből mintegy 70 660 GJ-t képes geotermiából biztosítani.

A projekt keretein belül kettő, már meglévő földtani kutatófúrás kerül átalakításra termálvíz termelő (T-1) és visszasajtoló kúttá (VS-1), továbbá egy teljesen új visszasajtoló kút (VS-2) létesül. A termelőkútba telepített búvárszivattyú maximum 120 m³/h (70-80 m³/h átlagos üzemi hozam mellett) mennyiségben nyomja a kb. 90 °C hőmérsékletű termálközeget Tisza Lajos krt. 36-40. szám alatti távfűtő

hőközpontba telepített 1,4 MW hőkapacitású lemezes hőcserélőn keresztül a Török u. 3. szám alatt lévő távfűtő hőközpontba telepített 1 MW kapacitású hőcserélőn keresztül, valamint - a termál kör utolsó állomásaként - a Cédrus liget lakópark központi fűtőművébe telepített 8 MW-os lemezes hőcserélőn keresztül a két visszasajtoló termálkútba.

A kitermelt víz visszasajtolása a közvetlen megcsapolt vízadó réteg feletti rétegekbe történik. A dokumentáció szerint ezen réteg vizeinek kémiai összetétele nagyon hasonló a felső pannon réteg aljában található vízhez, és hidrodinamikailag egy rendszert képez vele.

Hőhasznosítás létesítményei:

Termelő termál kút:

Jele:	T-1
Helye:	Szeged, hrsz.: 25382/1
A termelő kút a JN/HF/BO/392-12/2017. ügyiratszámom kiadott bányahatósági engedély szerinti 1. számú földtani kutatófúrás víztermelésre való átképzésével valósul meg.	
EOV koordináták:	Y = 733 715 m X = 101 780 m
Talpmélysége:	2 000 m
Csővezése:	0,0 - 50,0 m 508/488 mm átmérőjű A-55 anyagminőségű acélcső (teljes hosszon paláscementezve) 0,0 - -700,0 m 339,7/320,4 mm átmérőjű 13 3/8"-os J-55 am. acélcső (teljes hosszon paláscementezve) -600,0 - -1 700,0 m 244,5/226,6 mm átmérőjű 9 5/8"-os J-55 am. acélcső (teljes hosszon paláscementezve) -1 650,0 --2 000,0 m 139,7/125,7 mm átmérőjű 5 1/2"-os J-55 am. acélcső
Szűrőzés:	-1 750 - - 1 950 m között tényleges rétegsortól függően, Johnson típusú szűrő, minimálisan 50 m összes előírányzott hosszon
Kitermelt víz várható hőfoka	90 °C
Várható MVV:	150-500 l/m ³
Várható sótartalom:	2 000 - 3 000 mg/l
Igényelt max. kútkapacitás:	120 m ³ /h, 2 000 l/min
Víztermelés:	búvárszivattyúval
Célzott vízadó:	felső-pannon korú homokkő

Vízhasználati adatok:

Víz típusa:	termálvíz
Vízfelhasználás jellege :	100 % gazdasági megújuló energia célú
Lekötendő vízmennyiség:	370 000 m ³ /év, ami teljes egészében visszasajtolásra kerül
Felhasználási időszak:	folyamatos

Vízmérés tervezetten: vízórával
Víztest mennyiségi állapot minősítése: jó, de gyenge állapot kockázata
(pt.2.1.)

Vízigények:

Téli időszakban: október 15. és április 15. között: 370 000 m³

Kiszolgáló és kapcsolódó létesítmények, berendezések a termelőknél:

- Szabványos (MSZ 22116 szerint) termál-kútfejkialakítás
- 1db szivattyú a termelő kútba telepítve
- 1db tartalék szivattyú a helyszínen
- Nyomásfokozó-továbbító szivattyúrendszer
- Villamos energia ellátás, vezérlés szerelvényei
- Szilárd, portalanított bekötőút
- Védőterület kialakítása, kerítés, térfigyelő rendszer
- Rekultiváció, parkosítás

Hőközpontokban

- Csőszerelvények, vízgépészeti berendezések, elektromos szerelvények, vezérlés elemei

Visszasajtolás létesítményei:

Visszasajtoló kutak műszak adatai:

Kút jele: VS-1
A kút a JN/HF/BO/2085-11/2017. ügyiratszámom kiadott bányahatósági engedély szerinti 2. számú földtani kutatófúrás visszasajtolásra való átképzésével valósul meg

Helye: Szeged, hrsz.: 25382/1

EOV koordináták

felszinen:	Y = 733 548 m
	X = 102 033 m
talpont:	Y = 733 125 m
	X = 102 744 m

Talpmélység: 1 900 m

Csővezés:

0,0 - -50,0 m	508/488 mm	átmérőjű acélcső (teljes hosszban paláscementezve)
0,0 - -720,0 m	339,7/320,4 mm	(13 3/8") átmérőjű acélcső (teljes hosszban paláscementezve)
-650,0 - -1 520,0 m	244,5/226,6 mm	(9 5/8") átmérőjű acélcső (teljes hosszban paláscementezve)
-1 470,0 - -1 900,0 m	139,7/125,7 mm	(5 1/2") átmérőjű acélcső

Szűrőzés: -1 600 - -1 750 m között összesen 50 m hosszom a tényleges rétegsortól függően, Johnson típusú szűrő

Víz kivétel:	nincs
Kút jele:	VS-2
Helye:	Szeged, hrsz.: 25861
EOV koordináták	
felszínen:	Y = 732 795 m X = 102 510 m
talpon:	Y = 732 795 m X = 102 510 m
Talpmélység:	1 800 m
Csővezés:	0,0 - -50,0 m 508/488 mm átmérőjű A-55 anyagminőségű acélcső (teljes hosszban paláscementezve) 0,0 - -700,0 m 339,7/320,4 mm (13 3/8") átmérőjű J-55 am. acélcső (teljes hosszban paláscementezve) -600,0 - -1 550,0 m 244,5/226,6 mm (9 5/8") átmérőjű J-55 am. acélcső (teljes hosszban paláscementezve) -1 500,0 - -1 800,0 m 139,7/125,7 mm (5 1/2") átmérőjű J-55 am. acélcső
Szűrőzés:	-1 600 - -1 750 m között összesen 50 m hosszban a tényleges rétegsortól függően, Johnson típusú szűrő
Víz kivétel:	nincs

Igényelt visszasajtolási kapacitás a két kútnál összesen: 120 m³/h, 2 000 l/min

Kiszolgáló és kapcsolódó létesítmények, berendezések a visszasajtoló kutaknál:

- Szabványos (MSZ 22116 szerint) kútfejkialakítás
- 1 db 50 m³-es térszíni szigeteletlen puffertároló (csak VS-2 jelű kútnál)
- Visszasajtoló szivattyúrendszer 1 db melegtartalékkal
- 10 mikron szűrési finomságú szűrősor (fizikai szűrés)
- Villamos energia ellátás, vezérlés szerelvényei
- Könnyűszerkezetes, jól szellőztethető vízgépház
- Szilárd, portalanított bekötőút
- Védőterület kialakítása, kerítés, térfigyelő rendszer
- Rekultiváció, parkosítás

A kutakat és a rendszert összekötő vízszállító vezetékek:

- DN 200/315 mm Purecon Plus szigetelt előremenő acélvezeték
- D250 KPE SDR 11 PE100 műanyag visszasajtoló vezeték
- D 160 PE eldobó vezeték, 1 750 m hosszban, mely a VS-2 j. visszasajtoló kút és a korábban tervezett Rókusi termálkör VS-1 jelű visszasajtoló kútja között létesül

A D 160 PE eldobó vezeték keresztezi Szeged város II. rendű árvízvédelmi védvonalát, illetve a Szeged-Békéscsaba vasútvonalat.

A kutak létesítésekor, valamint a visszasajtoló kutak időszakos karbantartása során keletkező öblítővizek, szűrő mosatóvizek elhelyezése:

A termálkutak építése és üzemeltetése (visszasajtoló kutak regenerálása) során keletkező csurgalékvíz a lehűtés után a tervezett és a korábban a Szeged Rókus termálkörnél tervezett zárt eldobó vezetéken keresztül a Béketelepi csatornába kerül bevezetésre.

A kutak létesítésekor (tisztító kompresszorozás és próbatermeltetés) a Béketelepi csatornába vezetendő csurgalékvíz mennyisége: 3 540 m³/kút, a visszasajtoló kutak regenerálásakor keletkező vízmennyiség: 2 000 m³/kút.

A rendszerbe épített szűrők visszamosatása alkalmával keletkező éves mosatóvíz mennyisége: 200 m³. Ezen vízmennyiség zárt vb. aknába kerül elhelyezésre majd elszállításra. A puffertartály túlfolyóvizeinek elhelyezése ezzel megegyező.

Az ATIVIZIG 0605-0009/2018. iktatószámú, a vízügyi hatóságon a tárgyi becsatolt állásfoglalásában megadottak alapján a vízkivétellel érintett Dél-Alföld elnevezésű, pt.2.1. jelölésű termál víztest mennyiségi állapota a jó, de gyenge kockázatú kategóriába sorolt, azonban az igényelt kontingens, a tervezett visszasajtolás következtében valószínűsíthetően rendelkezésre áll. A nyilatkozatban az igazgatóság a kivitelezés és a későbbi üzemeltetés során keletkező csurgalékvizeknek az általa üzemeltetett Béketelepi csatornába - belvízmentes időszakban - történő bevezetése ellen nem emelt kifogást.

Termelő és visszasajtoló kutak hidrodinamikai modellezésének eredménye:

Tekintettel arra, hogy a jelen előzetes vizsgálati eljárás tárgyát képező geotermikus rendszerrel egyidőben további 4 új termálrendszer (Szilléri, Tarján, Rókus II., Észak I/B) létesítését tervezik, ezeket a vízföldtani modellezés során figyelembe vettek, a városban már meglévő egyéb termál kutakkal együtt.

Felhasznált program: a Processing MODFLOW. A modellel a tervezett kutak környezetének 8 000 x 8 000 m-es térségét vizsgálták. A modellezés során az 500 és 2 100 m települési mélységközben található felső pannóniai összleteket 26 réteggel szimulálták. A figyelembe vett üzemeltetési időszak: 50 év. A szimulációk során azt az esetet vizsgálták, amikor a kutakat folyamatosan üzemeltetik.

A hidrodinamikai modellezés eredményeként megállapításra került, hogy a tervezett új termelőkutak együttes hatása maximum 1 m-es vízszintváltozást okoznak a meglévő kutakra, míg a visszasajtoló kutak együttes hatása ennél némileg nagyobb, de ezek hatása a termelő kutakra kedvező, mert nem következik be termális áttörés.

Előírások indokolása:

A (B) szennyezettségi határértékeket a földtani közeg és felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28/A. § (1) bekezdés a) pont szerint a jogszabály alapján bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve, vízjogi engedély szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély). Ezen jogszabályi hely alapján írtam elő a tervezett vízilétesítményekre vonatkozó vízjogi létesítési engedély kérelem hatóságomra történő benyújtásának kötelmét.

Jelen szakhatósági állásfoglalást az általános közigazgatási rendtarásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55. §-a (1), (2) bekezdése alapján adtam.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § alapján hatóságom szakhatósági állásfoglalását a megkeresés beérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül köteles megadni.

Az elektronikusan feltöltött EVD érdemi vizsgálatát követően megállapítottam, hogy az hiányos, a megadott adatok alapján nem állapítható meg, hogy az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 9. táblázat 2., 3. pontjában meghatározott szakkérdések tekintetében a szakhatósági hozzájárulás kiadásának feltételei fennállnak-e, ezért 35600/623-1/2018.ált. (TVH- 104471-3-1/2018.) számon hiánypótlási felhívást bocsátottam ki 2018. február 01. napján. A felhívásban foglaltaknak a GEOMATRIX Kft. hatóságomra 2018. február 23. napján elektronikus úton beérkezett beadványában tett eleget.

Az Ákr. 50.§. (5) bekezdés b) pontja értelmében az ügyintézési határidőbe nem számít be - ha függő hatályú döntés meghozatalának nincs helye - az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama.

A szakhatósági megkeresés 2018. január 26. napján érkezett hatóságunkra. A hatóságunk szakhatósági állásfoglalását a fentiekre tekintettel az ügyintézési határidőn belül adta ki.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet 11. pontja állapította meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú melléklet 9. táblázat 2., 3. pontjában foglaltak alapján, a hatályos jogszabályok figyelembe vételével adtam ki.”

Várható környezeti hatások:

Létesítés, üzemelés

Földtani közeg

A kivitelezés meghatározott ideig tartó tevékenység, amelynek hatásai a ténylegesen igénybevett munkaterületen, a felvonulási területen, illetve a szállítási útvonalon jelentkezik.

A kivitelezés elsősorban a földtani közeg fizikai tulajdonságaira gyakorol hatást. A kivitelezési munkálatok (kútkiképzés, vezetékfektetés) során a földtani közeg megbontásra, kitermelésre kerül, szerkezete megváltozik, egyes rétegei összekeverednek, tömörödnek, mások fellazulhatnak, a hatás azonban csak lokális jellegű. A kivitelezés során letermelt humuszos talajtakarót deponálják, majd a tereprendezésnél visszatöltik. A kutak körüli kb. 40x40 m-es tényleges munkaterületen belül földkitermelés csak a véglegesen megmaradó betonlapnál lesz, a munka befejezése után a teljes körű tereprendezést, rekultivációt elvégzik, rekonstruálva ezzel a természetes állapotot.

A munkagépek taposó hatása szintén a talaj fizikai tulajdonságaiban idéz elő lokális jellegű változást (tömörödés). A szállítójárművek taposó hatása elhanyagolható, mivel a munkaterület szilárd burkolatú úton közelíthető meg.

A kivitelezési munkák során a talajra ülepedve, majd abba bemosódva szennyező hatást jelentenek a munkagépek, szállítójárművek által kibocsátott szennyezőanyagok, az építés során szálló por.

A fúrési telephelyen ideiglenesen tárolt – gyakorlatilag odaszállítás után rövid időn belül átfertésre kerülő – gázolaj-üzemanyagtartályok alatt kármentesítő (fémlemez tálca) kerül elhelyezésre, kizárva ezzel az olaj elcsepegésének lehetőségét. Az esetlegesen olajjal szennyeződő anyagokat (pl.: olajos rongy) veszélyes hulladékként zárt edényzetben gyűjtik, majd ártalmatlanítás céljából elszállítják.

A mélyfúrású kutak kialakításának évtizedek óta bevált technológiája van. A kutak egymás után kerülnek kivitelezésre, ezért a felhasznált agyagbázisú, illetve polimer iszap jelentős része megfelelő kondicionálás után a következő kútnál felhasználható, így a három kút fúrásához együttesen kb. 500 m³ iszapra van szükség. A fúrólukból kikerülő iszapot hidrociklonokon, rázószitákon keresztül a mechanikai szennyeződésektől megtisztítják, a szilárd anyagot tartályban, vagy fóliával szigetelt munkagödörben gyűjtik, és megfelelő víztelenítés után – az iszapösszetétel pontos ismeretében – hasznosítják, vagy hulladéklerakó telepre szállítják. A kútkiképzés során keletkező természetes iszap szennyezést nem okoz, egyrészt ásványi anyag tartalma miatt, másrészt azért, mert az iszapkezelés zárt rendszerben történik.

A kutak létesítése, illetve éves karbantartása során keletkező csurgalékvizeket acéltartályokban hűtik, ahol szükség esetén hidegvízzel továbbhűtik, hígítják. A tartályokban a víz minősége (átlátszóság, esetleges olajosodás) nyomon követhető, szükség szerint a víztermelés leállítható. Átmeneti tárolást, hűtést követően a csurgalékvizeket zárt vezetéken keresztül a Béketelepi csatornába vezetik. A kitermelésre és bevezetésre kerülő víz ~2000-3000 mg/l sótartalmú lesz. Az éves szinten csupán pár napos víztermelési időtartamnak, illetve a várhatóan

nagymértékű hígulásnak köszönhetően, a rövid idejű terhelés előreláthatóan nem terheli érdemben a környezetet, talajszennyezést nem okoz.

A karbantartás során a visszasajtoló kút előszűrőit időszakonként vissza kell mosatni. Ennek előzetesen becsült mennyisége 200 m³/év kutanként, azaz két visszasajtoló kúttal számolva 400 m³/év összesen. A visszamosató vizet zárt vasbeton aknában gyűjtik és tartálykocsival elszállítatják befogadóba.

Az energetikai hasznosítás zárt rendszerű, a kitermelt és kizárólag energetikai célra felhasznált összes termálvíz visszasajtolásra kerül. A kutak, vezetékek állapotának felmérését rendszeresen elvégzik, mellyel elkerülhető a váratlan meghibásodás fellépte az üzemeltetés során.

Havária esemény a kivitelezés során a munkagépek, szállítójárművek meghibásodása esetén következhet be (üzemanyag, hidraulikaolaj, kenőzsír elcsepegése, elfolyása). Esetleges havária esetén, a szennyező anyag felitásával, a szennyezett föld összegyűjtésével, majd veszélyes hulladékként történő elszállításával, a szennyeződés gyorsan lokalizálható, a környezetszennyezés minimalizálható. A havária esetek elkerülése azonban a munkagépek, szállítójárművek megfelelő karbantartásával biztosítható. Az üzemelés során havária esemény a kutak meghibásodása, vezetéklyukadás, -szivárgás esetén következhet be (kismértékű hő- és sószennyezés). A vonatkozó jogszabályok, szabványok szerinti időszakos kútállapot felmérésekkel, a kontroll rendszer üzemeltetésével azonban a havária esetek bekövetkezése minimalizálható, esetleges bekövetkezésük esetén pedig a káros hatások is igen gyorsan kiküszöbölhetők.

A megfelelő műszaki védelemmel ellátott létesítményeknek, folyamatos ellenőrzéseknek köszönhetően, sem a létesítés, sem pedig a normál üzemelés során, talajszennyezés nem következhet be.

Hulladékgazdálkodás

A Belvárosi termálkör potenciális hőfogyasztói a Cédrus ligeti lakópark 8 MW hőigénnyel, a Rákóczi téri Kormányhivatal Török u. 3. szám alatt lévő távfűtőműve 970 kW hőigénnyel, valamint a Tisza Lajos krt. 36-40. szám alatti távhő körzet 1,3 MW hőteljesítmény igénnyel.

A kutak egymás után kerülnek kialakításra, ezért az agyagbázisú, illetve polimer iszap jelentős része megfelelő kondicionálás után a következő kútnál felhasználható lesz. A fúrólukból kikerülő iszapot hidrociklonokon, rázószitákon keresztül a mechanikai szennyeződésektől megtisztítják, a szilárd anyagot tartályban, vagy fóliával szigetelt munkagödörben gyűjtik, és megfelelő víztelenítés után engedéllyel rendelkező kezelőnek adják át.

A kivitelezés során keletkező veszélyes hulladékokat a hulladék kémiai hatásainak ellenálló, környezetszennyezést kizáró csomagolóeszközben, edényben gyűjtik erre a célra elkülönített helyen az engedéllyel rendelkező kezelőnek való átadásig.

A kivitelezés során keletkező csomagolási hulladékokat a területen gyűjtik szelektíven a későbbi hasznosítás érdekében, majd engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodónak adják át.

A kivitelezés során keletkező települési hulladékokat a területen gyűjtik, majd engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodónak adják át ártalmatlanítási céllal.

Az üzemelés során a visszasajtoló kút előszűrőit időszakonként vissza kell mosatni, amely során keletkező visszamosató vizet zárt vasbeton aknában gyűjtik és engedéllyel rendelkező kezelőnek adják át.

Levegőtisztaság-védelem

Légszennyezést a kivitelezés időszakában a fúróberendezés motorjainak (szivattyú meghajtás és torony) kipufogógázai és a földmunkákból származó porterhelés okozhat, de a beruházás elkészültével ezek megszűnnek. A tevékenység várhatóan 1-2 hónapig tart.

A szállítási tevékenységeket csak nappal végzik, a fúrési tevékenység viszont 24 órában folyik. A környezeti hatások 24 órás időszakban jelentkeznek.

A szállítójárművek és munkagépek porral és kipufogógázzal (elégetlen CH, CO, NO_x, szilárd légszennyező anyag) szennyezik a levegőt. A munkagépek kiválasztásánál jelentős szempontként vették figyelembe, hogy alacsony káros anyag kibocsátású berendezéseket alkalmazzanak.

A fúrótornyot meghajtó dieselmotor (Caterpillar C18 - ACERT) és az iszapszivattyút meghajtó dieselmotor (Caterpillar C18 DIT-ATAAC) kipufogó kürtője a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó bejelentés köteles légszennyező pontforrások.

A légszennyező pontforrásokon távozó légszennyező anyagok várható mennyisége a kibocsátási határértékek alatt marad.

Az építési munkálatok porszennyező hatása szükség szerint csökkenthető a szállítóutak locsolásával, tisztán tartásával, földmunkák gyors és szakszerű végzésével, takarások és vízpermet alkalmazásával.

Az érdemi levegőminőség változást a munkaterület 50 m-es környezetére becsülték.

Az előzetes tervek szerint a termelő kút gáztartalmát gázmotorokban vagy kazánban hasznosítják.

A dokumentáció vizsgálta a tervezett tevékenységet a R. 4. számú melléklet h) pontja szerinti szempontrendszer alapján, az éghajlatváltozással összefüggő előzetes érzékenységi vizsgálatot elvégezték.

Zaj- és rezgésvédelem

A tervezett tevékenység során 1 db 2000 méter talpmélységű termelő termálkút és 2 db 1800 m előirányzott talpmélységű visszasajtoló termálkút kerül kialakításra felszíni kútgépészettel és visszasajtoló szivattyúkkal. Zajvédelmi szempontból a környezet zajterhelése jelentősen emelkedik az építkezés időszakában, zajcsökkentési intézkedések szükségesek, de ezek mellett is a zajterhelési határértékek túllépése várható. A 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 13. §. (1) a) alapján ez a tény nem zárja ki az építést.

A T-1 termelőkút kisvárosias beépítésű területen (Lk) található, K-i irányból különleges intézményi területen (Ki) a Csongrád Megyei Kormányhivatal épületei (25382/2 hrsz.), D-i irányból kisvárosias lakóterületen (Lk) lakóépületek, Ny-i és É-i irányban építési terület van. A legközelebbi védendő épület a Rigó u. 28/B (25310 hrsz.) emeletes lakóház a kúttól 40 méterre található.

A VS-1 kút a 25382/1 hrsz.-ú terület É-i részén kisvárosias területen (Lk), 35 méterre a legközelebbi lakóháztól (Bakay N. u. 23., 25832 hrsz.), a VS-2 jelű visszasajtoló kút kereskedelmi, szolgáltató területen (Gksz) van, a vélelmezett hatásterületén belül

nincs védendő épület. A legjelentősebb környezeti zajterhelés a fúrási időszakban (25-30 nap) várható. Zajforrások DRILLMEC HH102 típusú fúróberendezés, DRILLMEC 7TS600 típusú iszapszivattyú, Atlas Copco XAHS 186 típusú kompresszor, CAT 69. típusú dízelüzemű áramfejlesztő aggregátor, iszaptartály villanymotorok, szállítási tevékenység.

A fúróberendezés folyamatosan üzemel, a többi zajforrás üzemelése szakaszos. A számítások alapján a T-1 kúthoz legközelebbi lévő védendő épületnél (40 méterre) a fúrás alatt a zajterhelés 68,6 dB, a VS-2 kúthoz legközelebbi épületnél 71 dB nappal/éjjel. Feltételezve, hogy a fúrási munkaszakasz legfeljebb 30 napig tart, akkor a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet 2. számú mellékletében megállapított zajterhelési határérték (K_i) területen legfeljebb 70/55 dB (nappal/éjjel), L_k területen legfeljebb 65/50 dB lehet, vagyis nappal és éjjel is meghaladja a zajterhelés a határértékeket. Zajvédelmi intézkedések és zajvédelmi terv készítése szükséges. A lakóépületek zajvédelmére folytonos, H=8 m magasságú, min. $\alpha_{k\ddot{o}}=0.8$ belső oldali elnyelési fokú zajárnyékoló paneleket kell építeni. Javasoljuk az ALU-FA II. típusú, teljesen hangelnyelő hanggátló falat (L_{k\ddot{o}}} = 14,6 dB, R_{k\ddot{o}}} = 32,5 dB).

A fúrást követően a területen csak a zajszempontról nappali időszakban (06 és 22 óra között) történik zajkibocsátás, L_{Aeq} = 57,4 dB. A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet 2. számú mellékletének 3. oszlopában megadott, az adott beépítési kategóriának megfelelő zajterhelési határértékek a számítások alapján teljesülnek (kisvárosias lakóterületen L_{TH} = 60/45 dB (nappal/éjjel), a különleges intézményi területen L_{TH} = 65/50 dB (nappal/éjjel)).

A szállítási tevékenység belterületi közutakon történik a nappali időszakban, 2-4 db/nap nehézgépjármű gyakorisággal, az okozott zajterhelés a számítások szerint: L_{Aeq(7,5)} ≈ 45 dB nappal.

A működés alatt a környezet zajterhelése jelentősen nő, azonban a megfelelő zaj- és rezgéscsökkentési intézkedések alkalmazása mellett az üzemelés zajvédelmi szempontból számottevő kockázatot várhatóan nem jelent a környezetére.

Táj- és természetvédelem

A tárgyi belterületi ingatlanok nem érintenek országos jelentőségű védett természeti területet, Natura 2000 területet. A védett állat- és növényfaj élőhelyeként nem ismert telephelyeken a tervezett tevékenységnek nincs kedvezőtlen hatása védett állat- és növényfaj állományára, országos jelentőségű védett természeti területre, Natura 2000 területre.

Felhagyás

A kutak élettartama - megfelelő karbantartás mellett - mintegy 50 évre becsülhető. A tevékenység felszámolása gyakorlatilag a termelő kút és a visszasajtoló kutak megszüntetését jelenti. A kutak megszüntetése - a jelenleg érvényben lévő ágazati irányelveknek megfelelően - a teljes kútmélység cementtejjel történő feltöltését, illetve a szerelvények elbontását jelenti. Célja a vízadó rétegek védelme érdekében a furat teljes hosszon történő eltömődékelése, lezárása. A munkálatok során műszaki baleset bekövetkezése nem valószínűsíthető, a felhagyás környezetterheléssel, ökológiai kockázattal nem jár. A véglegesen bennmaradó anyagok az acélcső és a

tömedékanyag (cement) természetes alapú anyagok. Az eltömedékeléssel megközelítően az eredeti, kútépítés előtti állapot kerül visszaállításra.

Hivatalunk 2018. január 25-én – figyelemmel a R. 1. § (6b) és (6c) bekezdésére – megkereste a tevékenység telepítési helye szerinti település jegyzőjét.

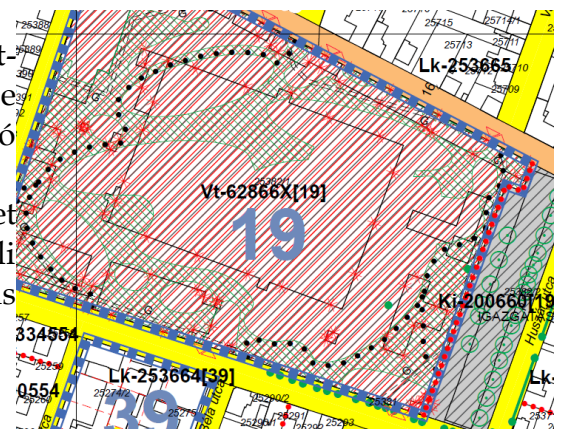
Szeged Megyei Jogú Város Címzetes Főjegyzője a megkeresésre 2018. február 8-án 01/5506-10/2018. számon az alábbi nyilatkozatot adta:

„A „**Szeged, Belvárosi termál projekt: termálvíz termelő és visszasajtoló kutak létesítése**” tárgyban a Geo Hőterm Kft. (6725 Szeged, Moszkvai krt. 15.) megbízásából a Geomatrix Kft. (6763 Szatymaz, Árpád u. 24.) kérelmére 2018. január 19-én indult környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz a Geomatrix Kft. által készített, 2018-01-1-EV tervszámú, 2018. január hó keltezésű előzetes vizsgálati tervfázisú dokumentáció alapján a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1.§ (6b) bekezdésének megfelelően az alábbi állásfoglalást adom:

Szeged Megyei Jogú Város Építési Szabályzatáról szóló 19/2015. (V. 14.) számú önkormányzati rendelete (továbbiakban: SZÉSZ) alapján az érintett ingatlanok övezeti besorolása:

Termelő kút T-1: A tervezett létesítmény Vt-településközpont területet érint. Lakótelepi, illetve intézmény területen belüli közkert jelölt. Önálló gyalogos közforgalmú átjárás jelölt.

A tervezett létesítmény Vt-településközpont területet érint. Lakótelepi, illetve intézmény területen belüli közkert jelölt. Önálló gyalogos közforgalmú átjárás jelölt.

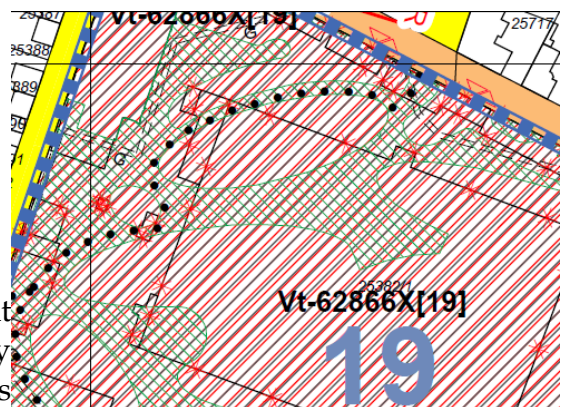

Lépték nélküli szabályozási terolap-kivonat (SZÉSZ 40-2)

Visszasajtoló kút VS-1:

Visszasajtoló kút VS-1:

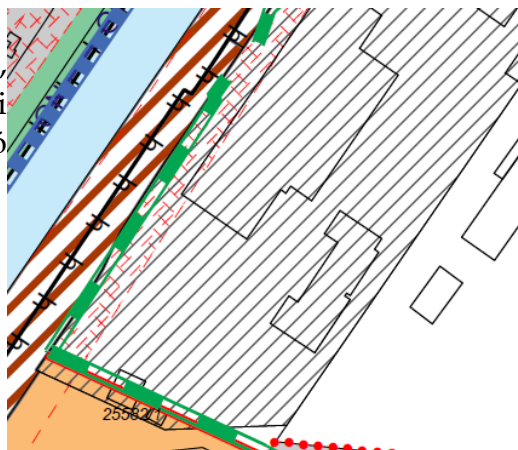
A tervezett létesítmény Vt-településközpont területet érint. Lakótelepi, illetve intézmény területen belüli közkert jelölt. Önálló gyalogos közforgalmú átjárás jelölt.

Lépték nélküli szabályozási terolap-
kivonat (SZÉSZ 40-2)

Visszasajtoló kút VS-2:

A tervezett létesítmény Gksz-kereskedelmi, szolgáltató területet érint. Kötött pályás közlekedési terület védőterülete jelölt. Helyi védelem alá tartozó épület, képzőművészeti alkotás telke jelölt.

Lépték nélküli szabályozási terolap-kivonat (SZÉSZ 33-3)

A tervezett VS-2 visszasajtoló kútra és szerelvényeire a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 30/2017. (IX.27.) településképi védelméről szóló önkormányzati rendeletének (továbbiakban: Településképi rendelet) 27. § (1) bekezdése vonatkozik.

A tervezésnél az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (továbbiakban: OTÉK) 31. §, 32. § és 39. §-ában foglalt követelményeknek meg kell felelni.

OTÉK 32. § „(1) Valamennyi építési övezetben, illetve övezetben - ha a helyi építési szabályzat, szabályozási terv másként nem rendelkezik - elhelyezhetők:

- 1. a nyomvonal jellegű építmények és műtárgyaik, a külön jogszabályok keretei között,**
2. a köztárgyak,
3. a kutatást és az ismeretterjesztést szolgáló műtárgyak,
4. a nyilvános illemhelyek, hulladékgyűjtők,
- 5. a megújuló energiaforrás műtárgya, amely használata során az építési övezetben, övezetben az alaprendeltetésnek megfelelő használatot nem korlátozza, vagy attól nem igényel védelmet.”**

A tervezett létesítményre a SZÉSZ 17. § (6), 33. §, 53. §, 55. §, 104. § előírásai vonatkoznak.

SZÉSZ 17. § Korlátozások

„(6) A nyomvonalas közlekedési infrastruktúra elem védőterületének korlátozási zónájában építmény kizárólag a kezelő, illetve az üzemeltető nyilatkozata alapján helyezhető el.”

A környezetvédelmi követelmények a SZÉSZ 30. §-ban kerültek leszabályozásra.

SZÉSZ 30. § Környezetvédelmi követelmények

(1) Föld- és talajvédelem

- „a) A földmozgatással járó tevékenységek (tereprendezés, alapozás előkészítése stb.) során biztosítani kell:
- aa) a kitermelt (megmozgatott) föld ártalommentes elhelyezését;
 - ab) a földmozgatás, majd a végleges elhelyezés során a kiporzás elleni védelmet,
 - ac) a vízerózió elleni védelmet,
 - ad) a letermelt humuszos talaj elkülönített letermelését és természetközeg céljára történő felhasználását; valamint
 - ae) a szélerózió elleni védelmet.”

(3) Zaj-, rezgés- és levegővédelem

- „a) A város igazgatási területén csak olyan tevékenységek folytathatók, olyan létesítmények üzemeltethetők, építhetők, amelyek zaj, rezgés és légszennyezőanyag-kibocsátása nem haladja meg a telek besorolása szerinti kibocsátási határértékeket.”

(4) Hulladék

- „a) A város területén csak olyan tevékenység engedélyezhető, amelynél a keletkező hulladék elszállítása, felhasználása, illetve ártalmatlanítása biztosított.
- c) Az építési törmelék, valamint a kikerülő földfelesleget a kommunális hulladéktól elkülönítve kell deponálni.
- d) A területen folytatott tevékenység felhagyásakor a hulladék ártalmatlanításáról az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni.”

Településképi rendelet 27. § Helyi védelem esetén a reklámok, reklámhordozók, információhordozók és egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó sajátos követelmények

- „(1) Helyi egyedi védelem alatt álló objektum, helyi területi védelem alatt álló környezetbe tartozó ingatlan, védett térfalban és sarokbeépítésben lévő épület közterület felől látható homlokzatán és tetőfelületén, továbbá az ingatlanok elő- és oldalkertjében, kerítésén hírközlési, gépészeti és elektromos berendezések, valamint ezek szerelvényei, a tömegközlekedési felső vezeték és berendezés kivételével, látható módon nem helyezhető el.”

Szeged város helyi jelentőségű természeti területeinek és emlékeinek védelméről szóló 35/2009. (XI. 11.) Kgy. rendelet határozza meg a helyi természetvédelemmel kapcsolatos kötelezettségeket.

A dokumentáció alapján a tervezett létesítmény helyi jelentőségű védett természeti emléket, területet nem érint.

1. Helyi egyedi védelem alatt álló objektum, helyi területi védelem alatt álló környezetbe tartozó ingatlan elő- és oldalkertjében gépészeti és elektromos berendezések, valamint ezek szerelvényei látható módon nem helyezhetőek el.
2. A nyomvonalas közlekedési infrastruktúra elem védőterületének korlátozási zónájában építmény kizárólag a kezelő, illetve az üzemeltető nyilatkozata alapján helyezhető el.

3. Bármely övezetben elhelyezhető a megújuló energiaforrás műtárgya, amely használata során az építési övezetben, övezetben az alaprendeltetésnek megfelelő használatot nem korlátozza, vagy attól nem igényel védelmet.

A kutak összekötését szolgáló nyomvonalas létesítmények tervezésénél figyelemmel kell lenni a SZÉSZ 33. § előírásaira.

A vizsgálati dokumentációban foglaltak a fentiek figyelembevételével a településrendezési tervvel összhangban állnak, amennyiben a továbbtervezésnél a SZÉSZ vonatkozó előírásai betartásra kerülnek.”

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység várhatóan nem okoz jelentős környezeti hatást hulladékgazdálkodási-, levegőtisztaság-védelmi, zaj- és rezgésvédelmi-, földtani közeg védelmi, valamint természet- és tájvédelmi szempontból.

A környezetvédelmi hatóság a határozat rendelkező részében, mivel nem feltételezhető jelentős környezeti hatás és a tevékenység a R. 2. számú mellékletének hatálya alá sem tartozik, a R. 5. § (2) bekezdése ac) pontja alapján tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a tervezett tevékenység milyen egyéb engedély birtokában kezdhető meg. A rendelkező részben tett környezetvédelmi feltételeket, illetve szempontokat a R. 5. § (3) bekezdése alapján írtam elő.

A környezetvédelmi hatóság a tárgyi eljárásban CS-06/Z01/00386/2018. számú végzésével függő hatályú döntést hozott, amelyhez nem fűződnek joghatások, tekintettel arra, hogy hatóságunk 2018. március 5. napjáig az ügyben érdemi döntést hozott.

Hatóságunk jelen határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 71. § (3) bekezdése értelmében – véglegessé válására tekintet nélkül – közhírré teszi.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2018. március 5.

Hatóságunk a R. 5. § (6) bekezdése alapján ezen döntését külön levéllel megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő települési önkormányzat Jegyzőjének, aki gondoskodik a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

A fellebbezési jogot az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 116. § (1)-(2) bekezdése alapján biztosítottam.

A fellebbezést az Ákr. 118. (3) bekezdése értelmében a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül az azt meghozó hatóságnál lehet előterjeszteni.

A döntés véglegessé válásáról az Ákr. 82. § (2) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: FM rendelet) 1. számú mellékletének I/35. pontja alapján határoztam meg.

A jogorvoslati eljárási díját a FM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdése alapján állapítottam meg.

A környezetvédelmi hatóság hatáskörét a R. 3. § (1) bekezdése, illetékességét a Rendelet 8/A. § (1) bekezdése állapítja meg.

S z e g e d, 2018. március 1.

Dr. Holubán Csilla

járási hivatalvezető nevében és megbízásából:

Dr. Mader Balázs

osztályvezető

Kapja:

1. GEO HŐTERM Kft. 6725 Szeged, Moszkvai krt. 15. *tv.*
2. GEOMATRIX Kft. 6763 Szatymaz, Árpád u. 24.
3. Szeged MJ Város Címzetes Főjegyzője, **Ügyfélszolgálati Iroda** 6722 Szeged, Széchenyi tér 11. *(kifüggesztésre, külön levéllel)*
4. Szeged MJ Város Polgármesteri Hivatal Fejlesztési Iroda, Városrendezési Osztály, Főépítész 6722 Szeged, Püspök u. 9.
5. CsMKH Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály I. Népegészségügyi Osztály 6726 Szeged, Derkovits fasor 7-1. *b.p.*
6. CsMKH Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály II. Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály 6722 Szeged, Rákóczi tér 1. *b.p.*
7. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Hatósági Főosztály, Bányászati Osztály 5000 Szolnok, Hősök tere 6.
8. CsM-i Kat. Ig. Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 6728 Szeged, Napos út 4. *HKP*
9. CsM-i Katasztrófavédelmi Ig. 6721 Szeged, Berlini krt. 16-18. *tájékoztatásul*
10. Irattár